

Sygn. akt VI Ka 325 / 18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Burandt

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Prabucka – Ochniak

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2018 roku

sprawy M. B.

obwinionego z art. 107 kw

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Rejonowego w N. L. (1) z dnia 26 marca 2018 roku sygn. II W 296 / 17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. C. kwotę 516,60 zł. / pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy / tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej obwinionemu z urzędu;

III. zwalnia oskarżycielkę posiłkową od obowiązku ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt VI Ka 325 / 18

UZASADNIENIE

M. B. został obwiniony o to, że:

1) w dniu 20 sierpnia 2017 roku oraz w dniu 28 sierpnia 2017 roku w (...) na ulicy (...), woj. (...), złośliwie niepokoi w ten sposób, że przychodzi do miejsca zamieszkania byłej małżonki, stojąc przed domem ubliża, krzyczy oraz używa słów nieprzyzwoitych;

- tj. o czyn z art. 107 kw,

2) w ten sam sposób w bliżej nieustalonym czasie będąc przed salonem fryzjerskim w (...) na ulicy (...) złośliwie niepokoi, ubliżając, krzycząc, używając słów nieprzyzwoitych,

- tj. o czyn z art. 107 kw,

Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. L. (1) z dnia 26 marca 2018 roku o sygn. II W 296 / 17:

1. obwinionego M. B. uznano za winnego tego, że:

- w dniu 20 sierpnia 2017r. w (...), woj. (...), działając w celu dokuczenia E. B., obecnie P., złośliwie ją niepokoił w ten sposób, że naszedł ją w miejscu pracy, to jest w zakładzie fryzjerskim przy ulicy (...), po czym przed zakładem, krzyczał używając słów nieprzyzwoitych, to jest wykroczenia z art. 107 kw,

- w dniu 28 sierpnia 2017r. w (...), woj. (...), działając w celu dokuczenia E. B. obecnie P., złośliwie ją niepokoił w ten sposób, że naszedł ją w miejscu zamieszkania, to jest przy ulicy (...), po czym przed domem krzyczał, używając słów nieprzyzwoitych, to jest wykroczenia z art. 107 kw

i za to na podstawie art. 107 kw w zw z art. 20 § 1 kw i w zw z art. 21 § 1 kw wymierzono mu karę 1 miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonania 40 godzin nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne;

2. zasądono od M. B. na rzecz oskarżycielki posiłkowej E. P. kwotę 324 złotych tytułem wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika;
3. zasądono od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w N. L. (1) na rzecz adw. M. C. kwotę 309,96 zł. brutto tytułem wynagrodzenia nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej obwinionemu z urzędu;
4. zwolniono obwinionego w całości od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej E. P. zaskarżając go w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia co do kary, a mianowicie: pkt I sentencji wyroku – na niekorzyść obwinionego. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił on błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, który mógł mieć wpływ na jego treść w zakresie rozstrzygnięcia co do kary, ogniskujący się na przyjęciu, że wymierzona obwinionemu kara 1 miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonania 40 godzin nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, cechuje się sprawiedliwością i spełnia swoje cele prewencji ogólnej, szczególnej i należytej odpłaty, w sytuacji gdy całokształt okoliczności sprawy, w tym uprzednia karalność obwinionego za podobne wykroczenia, jego postawa w toku postępowania, stosunek do oskarżycielki posiłkowej jak i warunki oraz właściwości osobiste, kategoriycznie przeczyły ustaleniom Sądu I instancji i wymagały orzeczenia wobec M. B., zgodnie z dyspozycją przepisu art. 38 kw, kary aresztu w wymiarze 30 dni.

Wskazując na powyższe podstawy pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I sentencji w zakresie rozstrzygnięcia co do kary i orzeczenie w miejsce kary 1 miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania 40 godzin nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne – kary aresztu w wymiarze 30 dni,
- 2) zasądzenie od M. B. na rzecz oskarżycielki posiłkowej E. P. zwrotu kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego, w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Ponadto na zasadzie art. 106 a kpsw, skarżący wniósł o uzupełnienie przewodu i dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy o sygn. PR Ds. 658.2017 – na okoliczność prowadzenia przez Prokuraturę Rejonową w N. L. (1) postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania na szkodę E. P., jak i innych czynów na jej szkodę, osoby podejrzewanej w niniejszej sprawie oraz wystąpił o zwrócenie się przez Sąd do Komendy Powiatowej Policji w (...) o nadesłanie pisemnej informacji, czy w okresie od 1 września 2017 roku do dnia 30 kwietnia 2018 roku były przeprowadzone interwencje Policji z udziałem obwinionego i oskarżycielki posiłkowej, a w razie odpowiedzi twierdzącej – jaki był ich przebieg i zakończenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej jako niezasadna nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy poczynić uwagę tej treści, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób wszechstronny i wyczerpujący, a także tak jak na to pozwalały okoliczności obiektywne, mając na uwadze wynikający z art. 2 § 2 kpk i art. 4 kpk / art. 8 kpw / obowiązek oparcia rozstrzygnięcia na prawdziwych ustaleniach faktycznych oraz badania i uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść obwinionego. Sąd Rejonowy zgromadził właściwie materiał dowodowy i ocenił go wnikliwie, omawiając szczegółowo wszystkie dowody, nie wykraczając przy tym poza ramy swobodnej oceny dowodów. W oparciu o tę

ocenę Sąd poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i wykazał w niewątpliwy sposób, że M. B. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona ustawowe wykroczeń z art. 107 § 1 kw. Powyższe uwagi pozwalają stwierdzić, że stanowisko Sądu Rejonowego w tym zakresie wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pozostaje pod ochroną prawa procesowego. W przedmiotowej sprawie wina M. B., w zakresie przypisanych mu czynów, została wykazana w oparciu o całokształt spójnego materiału dowodowego, w tym dowodu osobowego, tj. spójnych, stanowczych i konsekwentnych zeznań pokrzywdzonej E. P. oraz korelujących z nim, dowodów nieosobowych w postaci treści notatki urzędowej (k. 6), nagrania dźwięku ze zdarzenia (k. 76) i karty z medycznych czynności ratunkowych (k. 54), który prawidłowo zweryfikowany poprzez pryzmat logicznego myślenia i doświadczenia życiowego tworzy przekonujący obraz zdarzeń, jakie legły u podstaw postawionych obwinionemu zarzutów.

Odnosząc się natomiast do złożonego przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, w wywiedzionej apelacji, wniosku dowodowego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu „z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy o sygn. PR Ds. 658.2017 – na okoliczność prowadzenia przez Prokuraturę Rejonową w N. L. (1) postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania na szkodę E. P., jak i innych czynów na jej szkodę, osoby podejrzewanej w niniejszej sprawie”, podkreślić trzeba, że składanie wniosków dowodowych w końcowej fazie postępowania dowodowego nie jest wprawdzie wykluczone przez procedurę wykroczeniową, ale musi być wówczas, oceniane także oceniane także przez pryzmat przepisu art. 170 kpk w zw z art. 39 § 2 k.pw., z uwagi na obligatoryjny charakter tego przepisu. Wniosek dowodowy musi bowiem zostać zgłoszony niezwłocznie po zaistnieniu faktu, który skutkuje koniecznością przeprowadzenia – zgłoszonego we wniosku – dowodu. Inaczej można zasadnie stwierdzić, że zgłoszenie wniosku dowodowego na późniejszym etapie postępowania sądowego, bądź jak niniejszej sprawie, dopiero w apelacji, w sytuacji gdy okoliczność, która uzasadniała zgłoszenie takowego wniosku istniała już wcześniej (v. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007r., IV KK 481 / 06, OSNKwSK 2007 / 1 / 624). Przypomnieć bowiem trzeba, że postępowanie odwoławcze nie służy przeprowadzeniu ponownego postępowanie dowodowego, przy czym decyzja o zaniechaniu prowadzenia postępowanie dowodowego, powinna być zawsze poprzedzona szczegółową analizą, a w razie potrzeby weryfikacją przesłanek leżących u jej podstaw oraz dążeniem do skonkretyzowania okoliczności, jakie mają być udowodnione przy pomocy zawniioskowanego dowodu i jego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 01.12.2004r., III KK 90 / 04, OSNwSK 2004 / 1). Dlatego też Sąd odwoławczy oddalił wniosek dowodowy zgłoszony przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z „dokumentów znajdujących się w aktach sprawy o sygn. PR Ds. 658.2017 – na okoliczność prowadzenia przez Prokuraturę Rejonową w N. L. (1) postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania na szkodę E. P., jak i innych czynów na jej szkodę, osoby podejrzewanej w niniejszej sprawie” jako niedopuszczalny z mocy ustawy, albowiem mógł on ten dowód powołać przed Sądem I instancji, co z uwagi na obowiązywanie prekluzji dowodowej wyklucza możliwość, wnioskowania o ich przeprowadzenia, po wydaniu wyroku Sądu I instancji. Powyższa konkluzja jest tym bardziej uzasadniona, jeżeli weźmie się pod uwagę, że nie zachodziły ani faktyczne ani prawne przeszkody w powołaniu tych dowodów przed Sądem Rejonowym, zaś wprowadzony do art. 427 § 3 kpk warunek skutecznego powołania się w postępowaniu odwoławczym na nowy fakt lub dowód oznacza konieczność wykazania przez odwołującego się, że nie mógł on tego rodzaju dowodu przedstawić wcześniej. Skarżący nie uprawdopodobnił zaś w żaden sposób, że nie mógł na wcześniejszym etapie postępowania, ujętego w skardze apelacyjnej wniosku, powołać, co jak już wyżej wskazano, musiało skutkować oddaleniem tego wniosku jako niedopuszczalnego z mocy ustawy. Jednocześnie, co warte uwypuklenia, okoliczność która ma być udowodniona nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem powyższa sprawa dotyczy innych czynów z innego czasu, a nadto obowiązuje zasada domniemania niewinności do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Mając zaś na uwadze okoliczność, że wniesiona przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej apelacja, co wynika z jej treści, skierowana była przeciwko rozstrzygnięciu o orzeczonej wobec obwinionego karze, zachodziła konieczność merytorycznego odniesienia się także do tej kwestii. Wskazać zatem w tym zakresie trzeba, iż rażąca niewspółmierność – łagodność kary zachodziłaby jedynie wówczas gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że wystąpiła wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary. Zauważyć przy tym trzeba, iż nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę w ocenach

co do wymiaru kary ale o różnicy tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować (por. OSNPG 1974 / 3-4 / 51; OSNPK 1995 / 6 / 18). Sytuacja taka, zdaniem Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie nie zaistniała. Rozpoznając bowiem tą sprawę Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku wykazał w sposób szczegółowy, czym kierował się wymierzając M. B. karę 1 miesiąca ograniczenia wolności, połączoną z obowiązkiem wykonania 40 godzin nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne a także precyzyjnie i w sposób przekonujący wyjaśnił, dlaczego odstąpił od zastosowania wobec obwinionego rozwiązania, przewidzianego w art. 38 kpw. Poświęcając kilka uwag temu zagadnieniu, przypomnieć należy, że zgodnie z treścią tego przepisu ukaranemu co najmniej dwukrotnie za podobne wykroczenia umyślne, który w ciągu dwóch lat od ostatniego ukarania popełnia podobne wykroczenie umyślne, można wymierzyć karę aresztu, choćby było zagrożone karą łagodniejszą. Przytoczony przepis, o czym wyraźnie przesądza użyty w nim zwrot „można” przyznaje więc Sądowi orzekającemu uprawnienie do zastosowania tego rodzaju instytucji prawnej, a nie obliguje go, w tym zakresie. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, podkreślić zaś wypada, że przedmiotem oceny Sądu orzekającego nie był całokształt postępowania ukaranego w dłuższej – bliżej nieokreślonej perspektywie czasowej, a jedynie dwa podjęte przez niego pojedyncze zachowania, popełnione w krótkich odstępach czasu, które choć niewątpliwie były naganne i stanowiły naruszenie porządku prawnego, to jednocześnie nie cechowały się znacznym stopniem intensywności oraz nie przybrały drastycznej formy. Dodatkowo, co istotne, dokonując gruntownej oceny sylwetki obwinionego, nie można pominąć faktu, że jest osobą uzależnioną od alkoholu, która dostrzegając problem alkoholowy, podjęła się leczenia odwykowego, zaś z informacji przekazanych przez Policję (k. 174 – 179) wynika, że w zdecydowanej większości przypadków to właśnie M. B. zgłaszał oraz inicjował interwencje Policji, czując się osobą pokrzywdzoną, a zaledwie w niewielkiej części, zgłoszenia dotyczyły niewłaściwych zachowań tej osoby w stosunku do oskarżycielki posiłkowej. Dlatego oceniając zarówno rodzaj jak i wysokość orzeczonej wobec M. B. kary uznać należało, że jest to kara sprawiedliwa, w pełni uzasadniona i współmierna do stopnia jego winy, która stanowi represję stwarzającą realne możliwości na osiągnięcie korzystnych efektów poprawczych w stosunku do niego. Orzeczona kara powinna też zadośćuczynić wymogom prewencji generalnej, wpływając korzystnie na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 kpk w zw z art. 109 § 2 kpw zaskarżony wyrok, jako w pełni słuszny i trafny, utrzymał w mocy.

Ponadto na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz.U. 2018.1184), § 17 ust. 2 pkt. 4 i § 4 ust 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2016.1714) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. C. kwotę 516,60 zł. brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej obwinionemu z urzędu oraz, na zasadzie art. 119 kpw w zw. z art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk, uwzględniając sytuację materialną oskarżycielki posiłkowej, zwolniono ją od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.